

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●●● Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., felévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Első zsengeink.

Pár nap — és egy tanév mögött zárulnak be ismét az iskolák ajtói: a magyar ifjak százaít nyilvánítottak ekkorra érettnak a különböző vizsgáló bizottságok és e százak ezzel az aktussal közvetlenül a pályaválasztás nehézkérdésével találják magukat szemben.

Reánk kétszeres jelentőséggel bír ezúttal a tanév vége, mert főgimnáziumban nyerte el a nyilvánosságá jelleget és ezzel az érettségi vizsgálatok tartásának jogát: először esik hát, hogy alkotásaink és legkitünőbbje, melyre méltán vagyunk büszkéek, rajt bocsát ki kebeléből... ifjakat, akik innen kikerülve, már határozott életpályára lépnek.

Első zsengeink raja ez a kis számú ifjú sereg, mely innen, a tudomány tempóának középcarnokából a szentélybe fog lépni és büszke örömmel figyeljük útjukat: kit merre visz hajlama, mi életpályát választat vele érett megfontolása?

Tizen vannak ez ifjak. Tizenhat közül 10-et talált a vizsga érettnak. Nem éppen kedvező számarány, ha úgy első tekintetre vesszük, de amely nyomban kedvezőbbé válik, ha megtudjuk, hogy a visszavetett 6 között egyetlen egy sincsen, kinek ismételnie kellene az évet: — mindenik csupán 1—1 tantárgyból találatot gyengének, ebből kellettük mindeniknek 2—2 hó múlva itthon új vizsgálatot tenni.

Majd vissza fogunk térni e körülményre. Lássuk elébb: milyen életpályának kívánja 16 érettségire ment ifjunk szentelni a jövőjét? Mely öltárokon áldoznak az első zsengek?

Legtöbb készül a tanári pályára: 4-en; ezután sorakozik a vasutasok gárdája 3 érettel, majd a gazdaszoké 2-vel. A többi aztán egyenként így oszlik meg: egy teológus, egy jogász, egy orvos, egy mérnök, egy erdész, egy hivatásos katonája és egy festész.

Örömmel látjuk ez adatokból, hogy ifjaink nincsenek híján a helyes érzéknek az élet praktikuma iránt, mely belátatja velük, hogy nem szükségképpen kell az iskolázásnak tudományos életpályára vezetni, mikor számtalan olyan élethivatás van, mely emberét, anélkül hogy magát tudósnak képezné, becsülettel eltartja. Bár a tanári pályára készülők számát aránytalanul

nagynak találjuk így is az egészhez viszonyítva: 16 közül 4, tehát 25⁰/₁₀₀től, holott talán az összes tudományos pályák közül ez az, amelynek útja a leg-rögösebb, amely a szó szoros értelmében töviseken visz keresztül.

Es ifjaink előt e részben nem is valami kedvderítő példaadás áll. Hiszen már itthon látják: a hivatalnok egész raja mint ártja magát bele a tanügybe, hogy a tanárok életét keserítse: itthon tapasztalják épp mostan: miként igyekeznek egyesek a tanár-testületben keresni a hibát, amiért 16 érettségire ment ifjú közül csak 10 nyilvánítottat érettnak, 6 pedig visszavetett.

Valóban, a tanítói, tanári pálya nem az, amelyet az istenek kegyel-nének.

Rossz tanulók, vásott nebulók szülei bennük keresik a bűnbakot saját hanyagságukért, közlelenségmulasztásukért.

Az emberi természet gyarlóságában van, hogy önmagán kívül, másban keresse saját hibái mentségét s így esik, hogy az érettségi vizsgálatok fölött elmelkedve, a »Szentesi Lap«, f. évi 72-ik számában »egy gimnáziumi bizottsági tag« arra a következtetésre jut, hogy a szomorú eredményért, mely szerint 16 közül csak 10 tette le ezúttal sikerrel az érettségi vizsgát, egyenesen a tanári kar vagy annak több tagja felelős, és oka ez szomorú eredménynek vagy a túlszígorban, vagy a helytelen bánásmód folytán a tanuló ifjúságban támadt általános elkedvetlenségben keresendő.

Így okosodik az »egy gimn. biz. tag«, mint látni való: minden körülmények közt a tanári kart akarván felelősségre vonni, ami különben természetes, ha tudjuk, hogy az a tanári kar egészében, de különösen egyes egyéneiben hosszabb ideje már, hogy veres posztó a tisztelőtre méltó (?) újságnak, amelynek hasábjain most az a bizonyos »egy gimn. biz. tag« megszólalt.

Nem fáj a fejünk a főgimnáziumi tanári karért. Meg vagyunk győződve, hogy az a tantestület tudatában van kötelessége hű és lelkiismeretes teljesítésének: tudatában annak is, hogy úgy a tanulókkal való bánásmódja, valamint a tanítás eredménye fölött mások és illetékesebbek vannak hivatva hivatalosan is bírálatot gyakorolni: nem

a »Szentesi Lap« »egy gimn. biz. tagja«, vagy akár a gimnáziumi bizottság a maga testületi egészében.

De sajátságosnak tartjuk, hogy ma, amikor a vizsgálatok még be sem fejeztettek, amikor tehát az egyes tanulók osztályzata tekintetében maga a tanártestület sem bir teljes áttekin-téssel, mert hiszen ezt az osztályozást a tanártestület csak a vizsgálatok után tartandó közös értekezletén fogja esz-közölni, — hogy — mondjuk — ma előálljon akár egy hírlap, akár »egy gimn. biz. tag« határozottan konstataálni azt, hogy a gimnázium összes osztályaiban a tanulók érdemsorozata, az előző évekhez képest, rosszabbodást mutat és így az intézet szelemi nivója is csökken.

Ugyan kérdjük: honnan tudja mind-
ezt az az »egy gimn. biz. tag« már ma, amikor a tanulók osztályzatát a tanártestület még meg sem állapította és amikor még az osztályvizsgálatok sincsenek cikke megírásokra befejezve, hogy az azokon volt esetleges jelenléte alkalmával szerzett tapasztalatok színezetével bírhatna ilyen határozott kijelentése és ítélete.

Nem tudja biz ő ezt sehonnan sem. Lehet, hogy veletlenül a kibocsátandó éves értesítő igaznak bizonyítja majd állítását egyben, de az is lehet, hogy nem: abban, hogy a tanulók osztályzata, a múlt évihez viszonyítva, rosszabbodást fog felmutatni.

De ezt előre csak hasból, vakra állithatja akárki is, pusztán azért, hogy egyik másik tanuló elbukásának bűnbakot keressen a tanártestületben. Bizonyosat e részben ma még senki sem mondhat.

De mondhatunk bizonyosat más tekintetben: abban, hogy főgimnáziumunk ifjúsága, mint általában minden ifjuság, fogékony a jó és rossz példaadás követésére egyaránt és hogy a helyi viszonyok áldatlan volta ez ifjúság viselkedésére is pregnánsul rányomta a bélyegét.

Rossz példaadás ragadósabb a jónál — és ahogy az idősebbektől látja a heccendezést a közéletben, azonképen heccelődésben tetszeleg az ifjuság egy része is. Es ahogy nálunk előtte a példa, hogy minden tudás nélkül való, minden alapos készütségben szükkölködő emberek is játszhatnak nagy szerepet az életben, sőt vezetői lehetnek a nagy tömegeknek: azon-

képen nem fektet súlyt ez ifjúság egy része a komoly munkára, tanulásra, hanem hiszi, hogy — amiként apai nemcsak megélték, de söt szerepet is játsztak készütség, tudás nélkül: azonképen meg fogják ezt cselekedni ők is.

Ebben keresse és bizonyára meg is fogja találni az a bizonyos »egy gimn. biz. tag« a hibát, ne pedig a tanároknak, akiknek bánásmódja, tanítási rendszere ma bizonyára az, mint volt évekkel előbb.

Főgimnáziumunk első zsongái pedig azelőtt érettek, kikhez két hónap múlva bizonyára csatlakozni fog a visszavetett 6 ifjúság, vonják le a tanulságot az itt elmondottakból és — akik közülök megyénkbeliek — iparkodjanak úgy, hogy majdan mint pályavégzettek hazatérve, itthon egészségesebb társadalmi viszonyokat teremtsenek, amelyek jó példaadással legyenek az akkori ifjúságra.

A furcsa béke. Operett címe: »A furcsa háború« és az élet is van legalább olyan operett-librettó gyáros, mint akárhány, kinél a zeneszerzők megrendelik fülbemászó dalai szövegét; — miért ne csinálhatna hát — ad normam: »furcsa háború egy furcsa béke« című operettet Csongrád vármegyében?

De bizony csinál és a béke furcsaságai erősen kiütöztetik már is a szarvait; fojlik az öklelőzés ugyancsak.

Hiába na; a csinált békének örét kell állítani, aki egy pillanatra se mozduljon el a féltett jószág mellől, mert különben, ahogy nem érzik otthon a macskát, cincogni kezdenek az egerek.

Furcsa állapot, bizonytal!

A béke örve alatt indul meg a kortes háború az alispánválasztásra; a békét hangoztatják, a megválasztott alispán és főjegyző; a béke vágya lepi meg az embereket innen és túl az egész vonalon, legalább így mondják az illetékesek; hírlapi magyarázatok esnek, amelyek mind azt akarják elhitetni a világgal, hogy a paktum csupán a közbéke helyreállítására köttetett, nincsen annak semmi titkos záradéka: és erengteteg sok béke-biztosítás közepett annak a lapja, a kivel a béke részvetkeztek, a »Szentesi Lap«, egyre folytatja a személyeskedést, egyre agyarkodik személyek tisztessége, becsülete ellen, hogy a kihez hozzáfér, dúhe tajtékával beszennyezze.

Mi megmondottuk, hogy kész örömmel támogatunk minden igaz és tisztességes béketörökvést. Ehez képest be is szüntetünk lapunkban minden támadást, vagy távolról is személyi vonatkozású közleményt, nehogy lapunkat vádolhassák a béke megzavarásával.

Azonban megmondottuk azt is, hogy mit értünk a béke alatt és hogy semmi kedvünk sincsen senki szép szeméért nyugodtan túrni a legdurvább és legidomtalanabb támadásokat, mert nem akarunk operettesdit játszani egy furcsa békével.

És ugyan mit tapasztalunk?

A rengeteg sok üres béke biztosítás óta a szövetséges »Szentesi Lapban« megjelent két minősíthetetlen durva cikk a polgármester és két még durvább, még otrombább cikk a volt alispán ellen.

Hát köszönjük szépen: az ilyen békéből nem kérünk. Ennél többre becsüljük a nyílt küzdelmet, akármiely szenvedélyes legyen is, mert legalább tudjuk, hogy háborúban vagyunk, hol aki kap: oszt is sebet.

Akár a kérődő az egyszer már megragott cledelen, úgy ragódik a béke-szövetséges »Szentesi Lap« újra meg újra Stammer Sándor volt alispán.

Neki nem elég, hogy ez az alispán nyugalomba vonult, hogy lelépett a hivatalos cselekvés teréről; újra meg újra nekiront örületes gyűlöletével, mert ugyan miről írta és hogy lehetne a szerkesztősége újságíró, ha Stammer mert nem színdna még békés visszavonultságában is?

A szegedi törvényszék párbajvétségért elítelt két csongrádmezei embert: hát e fölött kék hírlapi vezércikkén át ront neki az a *tiszteletrenvítő (?)* újság a volt alispánnak, azzal az ürüggyel, hogy a törvényszék enyhítő körülménynek tudta be a vádlottaknak a csongrádmezei zárlát kormányzati állapotokat.

Persze, ez az ürüggy maga is hazugság. A szegedi törvényszék betudhatta akárminek a csongrádmezei zárlat *társadalmi* vagy *háztelvi* viszonyokat, de semmi köze sem volt és nem is lehetett a vármegyei kormányzatához, amelynek elbírálása nem tartozik hatáskörébe.

De hát a béke-szövetséges lapnak minden ürüggy jó. És a nagy békében nekiront a volt alispánnak, hívné, hogy az már fogelfrei, azt már lehet útni: hogy ime, ó a felelős azért is, ha Horgos község 10.000 frt adósságot csinált, mert ő keverte bele ezt a községet az adósságokba a veje segítségével.

Horgos község adósságai ügyének megvizsgálására a megyei törvényhatóság egy bizottságot küldött ki. Ez a bizottság még sem kezdte a működését és ime, már a legperfidebb módon lesz — a sok béke-biztosítás közepett — egy kétségtelen hazugság világra kürtölve: hogy a község bajainak a volt alispán az oka.

Ismételjük: nagyon furcsa béke az ilyen és nem kérünk belőle.

Nem, az olyan békéből, mely hazug alapon készülő újabb parlamenti skandalumokkal fenyeget.

Pulyáknak jó lehet az ilyen béke; mi többre becsüljük az ilyennél a háborút!

A tápéi vizsgálat.

A megtámadott tápéi mandátum vizsgálata ügyében Rudnay Béla orsz. képviselő vizsgálóbiztos a f. hó 20-án érkezett Dorosmára.

Társaságában voltak: Papp Dezső dr. szegedi ügyvéd a kérvényezőkhöz képviselőként, mint Nagy Dezső dr. bpesti ügyvéd helyettese és Hets Ödön ügyvéd mint a mandátum védője.

Az első napon a vizsgálat reggel 9-től 12-ig és délután 3-tól esti 7 óráig tartott és a beidéztet 134 tanú közül 16-ot hallgattak ki.

A vizsgálat a következő három kérdőpontra történik: Hányan szavaztak Sima-pártiak mások helyett? Hány holt ember nevében szavaztak Simára? És milyen mértékben terrorizálták a Sima-pártiak a Léva-pártiakat?

Az első kérdésre nézve, miután a beidéztet tanúk közül csak kettő jelent meg, a tényállás nem volt kideríthető.

Néhány tanú kihallgatása után Papp Dezső dr. kifogást emel az ellen, hogy a Sima-párti ifj. Czékus Ferenc benn van a vizsgálóteremben és ezzel a tanúkat valómásokban terrorizálja, mire a vizsgálóbiztos ifj. Czékus Ferencet távozásra szólítja fel.

A terrorizmus kérdésében a tanúk kivétel nélkül súlyos vallomást tesznek, mely szerint a Sima-pártiak olyan fokú fenyegetéssel, szidalmakkal és becsémérlekkel illették a Léva-pártiakat, hogy valóban nagy erkölcsi bátorság kellett hozzá, ha ennek dacára annyian hívek maradtak Léva y zaslajához.

Veréssel fenyegették őket, sőt a választás után a Sima-párti kortések alaposan el is verték több Léva y-pártit. Ezt két tanú határozottan vallotta.

Más két tanú vallja, hogy őket a Sima-pártiak, Tápéra menet, a választás előtt lerángatták kocsijukról és megverték.

Tóth István János vallomása lényegében ez: hogy a Sima-pártiak részéről gyakorolt fenyegetések és megfélemlítés következtében egyszerre 50 Léva y-párti szavazó ment át Simához, kinek emberei őt és fiat elverték. Sőt — mint mondja, a választás óta is egyre tart a terrorizmus. A Sima-pártiak, ahol magánosan előkapnak egy-egy Léva y-ra szavazott választót, felkapják a levegőbe és addig ütök, nyagatják, gyötrök, amíg elő nem veszi a tarcáját és pár liter pálinkát nem fizet váltságul. Léva y, egyszer az anteszemita asszonyok kódobalásai következtében, rögtönzött szekérszancz közt volt lénytelen beszédet a választóihoz megtartani.

Hets Ödön ezt a tanút hevesen támadja meg erre, hogy hamis eskü miatt fejelentést fog tenni ellene; mire Rudnay Béla vizsgálóbiztos figyelmezteti a mandátumvédőt, hogy a tanúkat nem engedheti ügyvédek terrorizálni.

Bálint György vallja, hogy őt a Sima-pártiak szintén veréssel fenyegették és utóbb meg is verték. Sőt azzal is fenyegették, hogy a kútba fogják dobni.

Nemes Nagy Antal állítja, hogy a Sima-pártiak megverték. Tápéra, a szavazásra menet kővelkel dobáltak, mielőtt úgy menekült, hogy subaját a fejére húzva, a kocsiderékba fektet. A Léva y-pártiak mind félték a Sima-pártiak fokosaitól és sokan, hogy a csúfos megtámadást kikérüljék, inkább el se mentek szavazni.

Megverték és haspártiaknak csúfolták a Sima-pártiak Zádory Lajost és Tóth Ferencet a választás előtt és után. Utóbbinak nagybátyját, Tóth Mihályt pedig súlyosan megsértették.

Nemes Nagy Ferenc vallja, hogy még a Léva y-pártiak Tápéra fuvarozóit is megverték a Sima-pártiak.

Mig Sziksz János szabómestert nemcsak elverték, de jeges vízzel is leöntötték, úgy hogy egy hétig fektet utána.

Ennyit derített ki a Sima Ferenc lelkés megválasztatása történetéből az első napi vizsgálat. Izletetőknek elég. — A vizsgálat tovább folyik.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. június 23.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán a f. hó 19-én Vásárhelyre utazott, hogy ott a ref. főgimnázium érettségi vizsgáin mint min.

biztos résztvegyen. A főispán Vásárhelyről Horgosra utazik és onnan a hét végén érkezik haza. — Csató Zsigmond dr. alispán a mai napon Csongrádra utazik, részben, hogy ott a járásbírósnál börtönvizsgálatot tartson, részben pedig, hogy a szolgálbirosági és községi adminisztrációt át vizsgálja.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete közgyűlést tart ma délelőtt 9 órákor a túl a kurcai teremben. E közgyűlés tárgysorozatából, mint figyelemreméltókat, emlíjük ki a következőket:

2. Özv. Baross Gáborné levele, melylyel a férje elhunytá alkalmából hozzá intézett részvét-iratért köszönetet mond.

3. Árvamegye főispánjának, valamint az árvamegyei inségügyi bizottság elnökének elismerő levelei, az árvamegyei inségek részére küldött 100 fti segély átvételéről.

4. Városi tanács 2644.1891. számú végzése Weisz Ede volt árvaszéki ünök síremléke felállításának megtörténtéről.

9. Csongrádvármegye közigazg. bizottságának 424.1892. sz. a. kelt felhívása a második alorvosi állás betöltése, valamint a város külterületén működő okleveles szülésznők alkalmazása iránt.

11. Csongrádvármegye törv. hat. bizottságának 167.1892. sz. a. hozott, Szentes város újonnan alkotott szabályrendeletét jóváhagyó határozata.

14. Városi árvaszék felterjesztése az árvaszéki irattári és hivatali helyiségek célszerű elhelyezése iránt.

15. A második állatorvosi állás rendszeresítése tárgyában tett bizottsági jelentés a városi tanács 1159.1892. sz. végzésével.

16. A gazdasági szakosztály és szegényügyi bizottság véleményes jelentése a szegények segélyezése ügyében.

17. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnak 14076.1892. számú rendelete a városi főgimnázium nyilvánossági jogának és az érettségi vizsgálatok megtartási jogának engedélyezése tárgyában.

18. A gimnáziumi bizottságnak előterjesztése a görög nyelv pótlására szolgáló tantárgyak megismertetése céljából rendezett rendkívüli tanfolyam érdekében.

19. Csongrádvármegye közigazg. bizottságának 504.1892. szám alatt kelt határozata a Szentes város területén létesítendő két új óvoda felállítására érdekében.

28. A községi adó-leszámlálási munkálatoknak mily módokat mellett foganatosítása tekintetében véleményadással megbízott küldöttség jelentése a tanács előterjesztésével.

29. Néh. ifjú Bartha János hagyatékát átadó bírói végzés.

— **Egy elkeresztelési ügy.** Érdekes tárgyalás folyt le a f. hó 21-én délelőtt 8—10 óra közt a rendőr-főkapitányi hivatalban. Petrovics Soma ev. lelkész — a mint lapunk róla annak idején megemlékezett volt — dr. Ulár István római kath. plebános ellen egy elkeresztelési esetből kifolyólag vallás elleni kihágás jelentett fel. Ez ügyben lett a tárgyalás megtartva. Aradi Kálmán felolvastván panaszló lelkész terjedelmes

beadványát, felveti a kérdést: nem volna-e lehetséges a kérdést békés úton megoldani? Petrovics S. lelkész kész feljelentését visszavonni abban a pillanatban, a melyben dr. Ulár István plebános neki a kérdéses, illetékeltlenül még jan. havában végrehajtott keresztelés adatait, utólagos bejegyzés céljából, kiszolgáltatja; dr. Ulár István sajnálattal kijelenti, hogy ennek a kérdésnek eleget nem tehet. A tárgyalás ezzel kezdetét vette s tartott szinte két óráig. dr. Ulár István tagadja, hogy eljárása vallás elleni kihágásnak volna minősíthető, a mennyiben csak a miniszteri rendeletet nem tartotta meg. További védelmében különben felhozza, hogy vele a miniszteri rendelet hivatalosan se egyházi se világi hatóság útján nem közöltetett. Nem tehet eleget panaszló kívánásának azért sem, mert elvesztendő becsületét püspöke és r. kath. lelkész-társai előtt, a kik gráva ártóznak tekintik mindazt, a ki a miniszteri rendelet szerint a keresztelési kivonatot kiszolgáltatja. Amikor — úgymond — két egymással ellenkező intézkedéssel áll szemben, egyrészt a miniszteri rendelettel, a mely a kivonati kiadást parancsolja, másrészt a római szentszéki végzéssel, mely ettől eltér: mint lelkész nem habozott, hogy inkább ez utóbbinak engedelmessédjék. A fentiek alapján kijelenti, hogy a keresztelési adatokat kiadni nem fogja. Petrovics Soma dr. Ulár István védelmet parontr-bírálat alá veszi, s kijelenti, hogy a törvény oltalmára minden felekezet joggal csak addig számíthat, a míg a szentesített országos törvény intézkedéseit tiszteletben tartja. Az 1868: LIII. t. c. 12. §-ának betartása is a miniszteri rendelet értelmében egyenesen honpolgári kötelesség. — Miután az elkészült tárgyalási jökönyvet a felek aláírták, Aradi Kálmán főkapitány kihirdet az íteletet. A hozott ítelet szerint dr. Ulár István plebános miniszteri rendeletbe ütköző kihágás vétségében vétésnek kimondatik e miatt 10 forint pénzbírságban elmarasztalatik. Panaszló azon kívánásának azonban, hogy dr. Ulár István plebános végrehajtsa terhe mellett az illetékeltlenül keresztelt evang. fiúgyermek születésére vonatkozó adatok kiadására köteleztessék, a főkapitányi ítelet — elég csodálatosan — helyt nem ad, miután, úgymond, arra a belügyminiszter által többször elfoglalt és kijelentett döntő elvi határozat értelmében a rendőrkapitányság nem illetékes. Az ítelet e része ellen panaszló lelkész felelőbevitelét jelent be s így ez ügyben az alispáni hivatal, mint másodfokú fórum fog dönteni.

— **Szépirodalmi mellékletünk** mult vasárnapról címaradt számát, lapunk mai számához mellékeljük a következő érdekes tartalommal: »A hozomány» Bede Jób-tól; »Regény» költemény Kozma Andortól; »Egylövágias ügy» (vége) V. Szócs Géza beszélye; »Minden mulandó, minden változandó» elmékedés Lakatos Károlytól; »Hailom az atkó» költemény Lányi Irmatól; »A trónöröklés» arab legenda, Hock Jánostól; »A pántlika» költemény Barna Izidortól; Fejtörő; Négy kép a koronázási jubileumból.

— **Kimosott régi szennyes.** Vármegyei adminisztrációnknak csak itt-ott kerül meg egy-egy, a régen multból eredő szegényfolyja. A régi bűnök legtöbbje ki van immár tisztázva és ami 1—2 még akad, annak az ügye is a tisztálkodás útján van régen. A napokban ismét végérvényes elintézés nyert egy régi slendriánuság: értjük Csongrád város — régi rendezett tanácsú mivolta korából eredő — 2000 fti közmunkapénz előleg ügyét, amellyel kapcsolatban Csemegi Antal volt csongrádi polgármester került figyelmű vizsgálat alá. Közütdomás, hogy Csemegi Antal megfőbbbezte a közg. biz. fegyelmi választmányának a Csongrád község marasztalt határozatával egyező azon határozatát, mely öt 900 és néhány fti elszámolatlan és Csongrád község által a megyei közmunkapénzterába visszatérített előleg megfizetésben marasztalta. Es a belügyminiszter most végleg döntve ez ügyben, méltanyossági szempontból, Csemegi Antal fizetési kötelezettségét tényleg 800 néhány ftrra szállította le.

— **Eljegyzések.** Kút a s Bálint földink, török-szt.-miklósi ref. lelkész a f. hó 20-án tartotta eljegyzését Szt.-Andráson Darabos Aranka kisasszonnyal, Darabos Sándor

szt.-andrási ref. lelkész szeretetreméltó, szép leányával. — Zehery Lajos, a szegedi kir. táblához berendelt tanácsjegyző, most helybéli aljarásbíró pedig a f. hó 16-án váltott jegyet Félégyházán, Szarka Berta kisasszonnyal.

— **Javítások a közigazg. hírdn.** Lapunk egy korábbi számában hirt adtunk arról, milyen — a közegészségügyre veszedelmes állapotokat konstatait a szentesi közigazg. hírdn. a Stammer Sándor alispán és Aradi Kálmán rendőrfőkapitány által megejtett vizsgálat és hogy ennek alapján a megyei közgazgatási bizottság utasította a várost, hogy közigazg. hírdn. hiányain mielőbb segítsen és annak kellő fertőtlenítéséről gondoskodjék. Ez utasításhoz képest, mint most értesülünk, az előjáróság a főkapitányság útján foganatba vette a szükséges javításokat. A közigazg. hírdn. trágyagödreit kikövezik, jól záró födéllel látják el és a kellő fertőtlenítésről is minden tekintetben gondoskodva lesz a jövőre.

— **Szentes-vásárhelyi vasút.** Wekerle S. pénzügym., helyettes kereskedelmiügyi miniszteri mivoltában, a mult hét egyik képviselőházi gyűlése elé terjesztette a szentes-vásárhelyi helyi érdekű vasút építési engedély ügyét, melyet a Ház a vasúti és közlekedésügyi bizottsághoz utasított. A vasút ügye ezzel ismét egy lépést tett előre a megvalósulás, a kivétel útján és hisszük, hogy a bizottság mielőbb letárgyalván az ügyet, a képviselőházban mi sem fogja gátolni a helyi érdekű vasút építési engedélyének törvénybe kiküldetését, mely után az ősszel hozzáfoghatunk a földmunkához.

— **Korán kezdik.** Zsenge ifjakkal az erkölcök elvadásolásának olyan bizonságtételét tapasztaltuk a napokban, mely méltán elszomorított és aggodalommal tölti el keblünket a tanuló ifjúság jövője iránt. Negy gimnáziumi ifjú, a VII. és VIII. osztály növendékeiből, egy átvitnyáztott csjaka vizsgálmasszábaiból elmegy egy tanár ablaka alá, hogy ott csmány dalokat énekeljen, az ablakokat ököllel verje és felriassza az útea csendjét botránys viselkedésével. A sajnálatos esetről nyert értesültsünk a következő: Hábel Bertalan a mult iskolai évben az itteni főgimnázium növendéke volt és innen fegyelműg kizáratott. Hazamenéven Kecskemétre, ott privátim végzte a 7-ik osztályt, majd most, az iskolai év végén ismét idejött, hogy itt tegyen — mint magántanuló, vizsgát Vizsgája a f. hó 18-án, szombaton volt s ez alkalommal 4 tantárgyból megbukott. Hiszük, hogy e fölött nagyon el lehetett keserednie és ilyenén hangulatában szólította meg 2—3 volt tanulóit, hogy üljek meg az elbukása torát. Ezt aztán meg is eselekedtek Oszkár kávéházában, honnan — maguk bevallása szerint — itt állapotban távoztak a vasárnap hajnali órákban, hogy bekalandozzák a város utcáit. Ugy mondják, nem volt ez előre eltekinté szándékuk, de azért nem kevésbé elítélendő és nem kevésbé megbotránkoztató cselekedet, hogy ezen kóbortársuk közben a Tóth Gyula adópénztári ellenőrnél lakó Veszprémi Vilmos dr. ablaka alá gyűltek, ott macskazenét adtak, ablakait ököllel verdestek, szóval: durván, közbotránny okozóan viselkedtek. Öten voltak ez ifjak, kik ilyen korán kezdik a duhajjelletet. A már nevezett Hábel Bertalan, továbbá Kenyeres János és Kelemen Alajos VII, Pázmány Lajos VIII. oszt. gimnázista és Ringwald Zoltán takarékpénztári könyvelő gyakornok. Közülök kettő: Hábel és Ringwald nem is ismerték Veszprémit s az előbbi akkor látta először, mikor a magánvizsgát volt letéendő. A főgimnázium tanár-testülete másnap maga elé idézte a duhajkodó tanulókat és kihallgatván őket, kiutott, hogy Pázmánynak és Kenyeresnek csak a lumpolásban volt része, a macska-zenétől tartózkodtak, sőt igyekeztek társaikat is lebeszélteni. Ehez képest a tantestület következően ítelt: Hábelre nézve felterjesztéssel el a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a nevezett tiltassék ki az ország összes középiskoláiból; Kelemen kizáratott az intézetből és nézve hasonló szellemben élnék felterjesztéssel a közoktatásügyi miniszterhez. Kenyeres erkölcsi magaviseletből kevésbé szabály-

szertt kap és kizáratik az intézetből. Pázmány most tett értekezést és egy tantárgyból visszavetett. Ugyét a kerületi főigazgató elé terjesztik. Szigorú ugyan ez a büntetés de igazságos és fölértebb szükségessé is peldaadásul. A gimnáziumi ifjúság okujlon ez eseten és tanulja meg, hogy iskolai hanyagságának nem oka a tanár, aki bizony senkit sem buktat meg szívesen.

— **Honvéd-cipők szállítása.** A honvédelmi miniszter által a kisiparosok részére fönntartott 50,000 pár könnyű cipő szállítása ügyében, a kereskedelemügyi miniszter leirata folytán, a s z e g e d i k e r e s k e d e l m i és i p a r k a m a r a a k ö v e t k e z ő k r ő l értesítette a szállítási óhaját iparosokat és illetőleg a kerületben megalkuvásat huszonhat ipartestületet: Az írásos ajánlatok az illető ipartestületek útján f. évi július hó 10-ik napjáig a s z e g e d i k e r e s k e d e l m i és i p a r k a m a r a h o z n y u j t a n d ó k b e. Mint-hogy pedig a kamara már július 14-ére tartozik az ajánlatokat a kereskedelemügyi miniszterhez véleményes jelentéssel fölterjeszteni, és a munkán az ajánlattevők között való aranyos szétosztásáról is ugyanezen határidőben ad javaslatot, okvetlenül szükséges, hogy az ipartestületek elnökségei a vállalkozni hajlandó iparosok között, ajánlataiknak kellő időben való benyújtása végett, a kezdeményező lépéseket azonnal megtegyék. Közölte még a kamara az ipartestületekkel a szállítási feltételek lényegét, és fölkerlte a testület elnökségeket, hogy az érdekelte iparosokat a szállításban való részvételre buzdítsák.

— **Sáskairtas.** Az alsó és felső csordajáráson szorványosan még mindég mutatkoznak sáskák. Nehogy ebből a legelőre újbold nagyobb veszedelem járuljon, a városi tanács a sáskairtas vezetésével a rendőrkapitányt bízza meg és utasította a városgazdát, hogy az irtáshoz szükséges munkacseréről gondoskodjék.

* **Az első magyar gazdasági gépgyár részvényirtulat.** mint halljuk, gyári telepét újabb építkezések által kibővítette, mire az utóbbi időben mindkább nagyobb mérveket ölt kereslet, mely ezen hazai iparvállalat gyártmányaira mutatkozik, szolgáltatott okot. Ennek dacára a nevezett vállalat készletének legnagyobb részét már elárúsította, úgy hogy kénytelen az előrehaladott idény dacára a gyártást teljes erővel folytatni és ennél fogva amint hallatszik, ismét újabb építkezéseket tervez. Ezen tekintélyes vállalat felvirágzásában örömmel látjuk bizonyosságát annak, hogy a hazai ipar rohamos fejlődésnek indult, a miben bizányra nem csekély része van a gyárvezetésnek, mely kitűnő gyártmányok által igyekszik a hazai gazdaközönség támogatását kiérdemelni.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 60 krig síma és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy vegyelen is postai-és vámantesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selymgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« június 19-iki száma a következő tartalommal jelent meg: »A koronázás emlékünnepe.« (Tiz képpel: 1. Király ő felsége kocsjá a Teréz-körtü diadalkapunál. 2. Kinn a ch Laszlo rajza. 2. Diszbandérium az Andrássy-úti diadalkapunál. Klósz György fényképe. 3. Ugron Gábor csatlósával a diszmenetben Koller K. tanár utódi fényképe. 4. A diszbandérium egyik csapata. Csérna Károly rajza. 5. Kivilágítás és tűzijáték. Hary Gyula rajza. 6. A faklyasmenet a lanchidon átvonulata. Csérna Károly rajza. 7. A Dunapart ő felsége bevonulása. Hary Gyula rajza. 8. A diszbandérium egyik csapata, élén gróf Andrássy Tivadarral. Kozmata Ferenc fényképe. 9. A bandérium egyik csapata a budai lanchidónél. 10. Egy diszkoci a menetből. E két utóbbi pillanatyai fényképek után.) — »Údv, dicsőség a királynak.«

(XXI szoltár.) Fejes Istvántól. — »Két Erzsébet hazak történetében.« Irta B. Büttner Lina. — »A koronázási mise történetében.« Id. A. Brányi Kornéltól. — »A koronázási jubileum bandériuma.« — »A Habsburgok udvara másfél századdal ezelőtt.« — »A milliomosok bajai.« — »Itt vagyok még.« Költemény Diószeghy Móról. — »A lélekvasár.« Elbeszélés angolból. (Képpel.) — »A Manlicher-puska attóré ereje.« — »A koronázási jubileum.« — »A dunai monitorok.« — »Achurh Janet.« (Képpel: Achurh Janet tarantellájára.) — »A román trónörökös házassága.« (Képpel: 1. Maria ebinburghi hercegnő, Ferdinand román trónörökös menyasszonya. 2. Ferdinand román trónörökös, mint a vadász-czred kapitánya.) — »Proctics tabornok, az elhunyt szerb regens.« (Arc-képpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyetiek; Mi újság; Egyveleg; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemie.

Budapest, Junius 22.

A múlt héten kedvező időjárásunk volt. Többnyire derült, száraz meleg idő uralkodott. Az ország különböző vidékein, különösen a nyugoti részekben nagy zivatark is voltak, sőt jég is esett, minek következtében a hőmérséklet a hét vége felé nagyon alább szállt. A vetések állása az egész országban kitűnő s minden tekintetben kielégítő módon fejlődnek s közeliednek érésük felé. Több helyen a vetések oly buján fejlődtek, hogy megdőltek, s azért a gazdak most már inkább száraz időt óhajtának.

Gabonaüzlet. Buza. A malmok tartózkodó magatartást tanúsítottak és az árak a hét elején 15—20 krral, a hét utolsó napján pedig ismét 5 krral csökkentek. A heti forgalom mintegy 75,000—85,000 métermaza. Az üzleti árak bansági buzára nézve 8,25—8,30 frt közt váltakoztak. Rozs, a hét elején az üzlet csendes volt és az árak lassankint csökkentek. A forgalom igen kevés. A jegyzés 8,30 frtről 8,10 frtra szállt alá. Arpa igen kevés volt. Az üzlet csendes irányu Az árak 5,40 frtről 5,30 frtra csökkentek. Zab, a kész aru 5,50 frtről 5,40 frtra olcsóbbodott.

Tengeri ismét alábbszállott, jöllehet a forgalom kissé élénkebb. A kész aru 5,50 frtről 5,45 frtra csökkent. Káposzta repce 11,70 frt.

Legújabb

A január 28-iki tápei országgyűlési képviselőválasztás megsemmisítésére rohamosan szaporodnak a nyilvánvaló tények. A vizsgálat második napján az összes kihallgatott tanúk, köztük Sima-pártiak is, egyértelműen vallják, hogy a választást a legszélso határig vitt terrorizmus befolyásolta.

Vasúti menetrend.

Budapest—k. szt.-márton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 ó. 25 p. reggel, 9 ó. 30 p. éjjel. Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel. Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel.

Szentesre érkezik 4 ó. 6. délután, 8 óra 13 perc reggel

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 5 ó. 35 p. éjjel, 12 óra 05 p. d. u. Szolnokra erk. 9 óra 44 p. d. e., 4 óra 17 p. d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 47 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u., 8 óra 40 perc éjjel.

Budapest—félegyháza—csongrádi vonal.

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 12 óra 25 perc délután, 2 óra 35 perc délután. Félegyházára érkezik 12 óra 08 perc délután, 4 óra 46 perc délután, 4 óra 56 perc délután. Félegyházáról indul 12 óra 35 perc délután, 3 óra 20 perc délután. Csongrádra érkezik 1 óra 38 perc délután, 6 óra 20 perc este.

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 p. délelőtt, 3 óra d. u. Félegyházára érkezik 10 óra 18 perc délelőtt, 4 óra 03 perc délután. Félegyházáról indul 11 óra 01 perc délelőtt, 4 óra 57 perc délután. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc délután, 8 óra 50 perc este.

Lapulatájonos és felsőlős szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferencz
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

A vöröskereszt-egylet Erzsébet kórházának
cognac szállítója

A Gróf Esterházy Géza-féle
COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva,
felette kellemesen és jól ízlik.
minőség tekintetében bármelyik francia gyártmányval
versenyezhet, ára pedig

— sokkal olcsóbb. —

Különlegesség a

COGNAC,

mely mindenütt kapható.

Központi iroda:
Budapest, külső-váciút 23.

20—18

Starkerlői Velemény: a forgalomban levő valódi
francia cognacokkal vetekedhetik

Csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez a
felírás van: "Gróf Esterházy Géza"

Lipce 1892. nagy aranyérem.

